

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

ABONAMENTUL

Poșta nr. 24000
 Pe 6 luni de an 12 „
 Pe trei luni „ 6 „
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an „ 40 lei.
 Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Str. Prunduțului Nr. 15

INSERATELE
 se primesc la administrație. Prețul după tarife și învoială.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Pânea cea de toate zilele...

Cea mai amenințătoare armă a războaielor moderne începe abia acum să-și arate atotputernicia.

Ea nu este nici arma cu repetiție, nici îngrozitoarea mitralieză, care varsă sute de gloanțe pe minut, nici înspăimântătorul tun de 42 c. m. calibru.

Ea nu este decât arma de toate zilele, fără de care omenirea n'ar exista și care în timp de război și în timp de pace, rămâne aceeași, necesitate de prima ordine la toate popoarele și la toți indivizii.

Ea este pâinea — pâinea noastră cea de toate zilele — cum glăsuiește rugăciunea, pâinea pe care o mistuim în timpuri normale cu nepăsarea lucrurilor prea obișnuite și de care nu ne dăm seamă că în simplitatea ei constituie începutul celor mai complicate lucruri...

De un timp încoace pâinea a început însă să lipsească în Europa și acolo unde pâinea lipsește, viața începe să se împuțineze. Ce armă mai formidabilă dar s'ar putea întrebuința în actualul război, decât lipsa pâinei cea de toate zilele?

Înfiorate de acest spectru toate statele, dar cu deosebire statele centrale europene au început să iee cele mai întinse măsuri pentru prevenirea pericolului. În frunte a pașii imperiul german, acest stat mult admirat pentru organizația sa perfectă pe toate terenele, punând în fruntea pe grâu și pe o multitudine de alte alimente. El este primul monopol în Europa în felul acesta și primul mare semnal de alarmă, pe care îl dă Germania, care a fost și va fi urmată încurând de statele, ce se află în situația analogă ca Germania, căci lipsa pâinei constituie cel mai mare pericol pentru un popor, fie el oricât de puternic și oricât de bine și din plin echipat cu arme de foc.

După știrile ce ne sosesc din Germania restricțiile de consumație a pâinei n-au întâmpinat până acum greutăți grație spiritului eminent de disciplină și de prevedere a poporului german. Caracteristic este în privința aceasta declarația, pe care a făcut-o zilele trecute cancelarul Germaniei către corespondenții ai ziarelor din nordul Europei vorbind cu ei despre planul Angliei de a răpune Germania prin foamă.

„Noi — a zis cancelarul — avem destule provizii alimentare, ca să ne hrănim poporul până la toamnă. Dacă e vorba să ne facem economii, Germanii își vor pune mai bucuros frâu decât să

primească condițiunile domnului Churchill. Statul, care a luat afacerea în mâna sa, va distribui proviziunile cu măsură, pentru ca acestea să nu se scumpească, mai ales pentru cei lipsiți de mijloace. Dacă am lăsa lucrurile în voia întâmplării, s'ar produce un fel de foamete pentru că cumpărătorii ar face treburi, urcând prețurile în mod artificial. Organizarea e foarte grea, dar noi vom rezolva problema. Statul nostru a dovedit și mai înainte că e destoinic să rezolve cestiuni de organizațiune...”

Increderea, care transpiră din cuvintele cancelarului german precum și priceperea și cumpătarea, pe care o manifestă populația Germaniei în fața încercării Angliei de a o răpune prin foamete, pot servi tuturor țarilor ca o pildă demnă de urmat în zilele grele prin cari trecem.

Referitor la chestia viitoarelor alegeri de deputați.

Una dintre cestiunile, cari au început a forma tot mai mult obiectul de discuție al cercurilor înalte politice din Ungaria e și aceea a viitoarelor alegeri de deputați. Căci după cum se știe mandatele deputaților actuali expiră în luna a. c.

Întrebat dacă se vor ținea aceste alegeri pe viitor sau nu, contele Tisza și-a exprimat părerea, că deocamdată lucrul acesta nu se va face, ba chiar e imposibil. Cei mai mulți dintre alegătorii suat pe câmpul de luptă. Așa că o viitoare conscriere a lor ar fi cu neputință. Afară de aceea agendele camerelor se restrâng acum numai la cele două sau trei ședințe, câte se vor ținea — probabil — pe la sfârșitul lui Martie, pentru votarea noului buget, bineînțeles provizoriu și pentru prelungirea mandatelor deputaților actuali până la finea războiului.

Cooperarea austro-germană.

Correspondentul din Roma al ziarului „Az Este” a avut un interviu cu principele de Bülow, care s'a arătat foarte însuflețit de cooperarea credincioasă și unitatea absolută în simțire și acțiune între Austro-Ungaria și Germania. Principele de Bülow a declarat că Germania va renunța tot așa de puțin la cooperarea cu Austro-Ungaria precum aceasta din urmă va renunța la cooperarea Germaniei.

Ministrul german se ridică împotriva calomniilor cari tind să acrediteze zvonurile, după care Germania ar voi să părăsească Austria sau că aceasta din urmă ar voi să încheie o pace separată.

Principele de Bülow a declarat apoi că speră că bărbății politici cu răspundere din Italia vor continua și de acum înainte să meargă pe calea dreaptă pe care au apucat-o.

Rușii bătuți în munții Bucovinei.

Ei se retrag urmăriți de trupele austro-germane.

Sub titlul de mai sus ziarul bucureștenesc, chiar și cele rusești, publică următoarele telegrame primite luni din Fălticeni și Mărnovița:

Fălticeni, 8 Februarie — În urma luptelor, la cari a participat și o numeroasă artilerie, cari au avut loc pe frontul Cărlibaba-Iacobeni-Valea Putnei, trupele austro-germane au izbutit, după două zile și două nopți de sforțări, să bată trupele rusești.

Rușii, ne mai putând rezista, s'au retras în trei coloane, și anume: cea din dreapta la direcția Colomeea, coloana din centru spre Seletin, iar cea din stânga în direcția Câmpulung, unde, după cât m'am informat, se pare că s'a și oprit.

La Dorna-Vatra n'au mai rămas decât câteva patrulare austriace: restul trupelor a participat la luptele din munți.

Trupele austro-germane execută acum cu energie urmărirea trupelor rusești învinse.

Infrângerea rușilor în munții Bucovinei, care pare a avea o deosebită importanță, a hotărât comandamentul rus să evacueze aproape întreaga Bucovina. După unele informațiuni, e iminentă și părăsirea Cernăuților de către autoritățile și trupele rusești.

Mărnovița 8 Febr. — Se pare, că Rușii au suferit o gravă înfrângere în munții Bucovinei, unde au fost atacați de forțe considerabile austro-germane. Armatele rusești se retrag în grabă pe toată linia. Retragerea se face în ordine.

E aproape sigur, după informațiunile pe cari le-am căpătat asupra situațiunii din Bucovina, că Rușii vor părăsi azi-mâine Cernăuții. Postul rus dela punctul de frontieră Uriv, a fost ridicat.

Mărnovița 8 Febr. — Cercetând cauzele ce au provocat subita schimbare de situație în Bucovina, aflăm că austriacii luând în Carpați ofensiva în direcția Vijnița-Kolomea, trupele rusești se retrag. Comandantul armatei rusești a ordonat ca artileria să treacă imediat în Galiția și în același timp pentru a nu expune cavaleria și infanteria la atacul unui inamic superior numeric, e ordonat retragerea, care s'a efectuat în cea mai bună ordine. Rușii s'au stabilit în tranșee din jurul satelor Ceahor, Coponia și Mihălcea de unde voiesc să apere Cernăuții. Se așteaptă o mare luptă.

Mărnovița 8 Febr. — O știre sosită în ultimul moment vestește, că trupele rusești au și început operațiunile pentru evacuarea orașului Cernăuți și că aceste operațiuni se fac și la Colomea. Evacuarea se face în grabă însă în ordine.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicație oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 9 Febr. Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În Polonia și Galiția de vest n'a obvenit nici o schimbare; au decurs lupte de artilerie. În Carpații păduroși li-a succes eri după amiazi trupelor aliate să ocupe după lupte de mai multe zile o comună din apropierea coamei de munte Valoc, comună, pe care Rușii au apărât-o cu îndârjire. Am făcut mai mulți prizonieri și am capturat multă muniție și alt material de războiu.

Pe celelalte părți ale frontului din Carpați decurg lupte violente; pe sectorul vestic am zădărnicit mai multe atacuri rusești, în timp ce am făcut prizonieri 340 de soldați inamici și am capturat 3 mitralieze. Ofensiva noastră în Bucovina progresa. Am ocupat Vama.

General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 9 Febr. Buletinul oficial al mareului cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: N'a obvenit nimic de semnalat.

Pe câmpul de operații dela est: La granițele Prusiei ostice am avut iarăși câteva succese mai mici de însemnătate locală. Dealtmintealea situația e neschimbată.

Războiul cu Turcii.

Constantinopol 9 Febr. Din marele cartier general otoman se comunică oficial cu data de azi:

Avangardele armatei noastre care operează în contra Egiptului au făcut succese servicii de ecleraj. Aceste au respins înspre canal avangardurile engleze, cari înaintaseră peste Deșert. Cătorva trupe de infanterie le-a succes să treacă canalul între Tossum și Serapium. Cu tot focul cruciștoarelor și trenurilor panterate dușmane le-a succes totuși trupelor noastre să exploreze pozițiile și modul de-a lupta al inamicului dându-i toată ziua de lucru. Ne-a succes în urma unui foc de artilerie să cauzăm avarii grele unui cruciștor englez. Avangrudele noastre vor ținea contactul cu dușmanul, până când forțele principale vor

putea trece în ofensivă, și vor face până atunci servicii de ecleraj pe țărmul ostic al canalului.

O parte din flota noastră a bombardat Yalta iar într'alt loc a scufundat un vas răsesc.

Războaiele de coalițiune.

Războiul sângeros între Puterile Triplei Înțelegeri și Puterile Centrale europene ne face să aruncăm o privire asupra războaielor trecute în cari grupări de Puteri din complexul statelor europene le-au purtat unele cu altele.

Epoca clasică a acestor războaie de coalițiune este perioada dela mijlocul veacului al 17-lea până la sfârșitul erei napoleonice. Pacea vestifalică și cea pirenică (1648 și 1659) hotărâta victoria casei de Bourbon asupra casei Habsburg; în locul Spaniei au pus Franța ca primă mare Putere a Europei.

Preponderanța ei se atribuie războaielor din anii 1672 până la 1678, 1688 până la 1697, 1701 până la 1714 o serie de state europene, aliate între ele, au încercat să apere independența continentului contra regelui Ludovic XIV.

Cu pacea dela Utrascht (1713) începe a se opri înaintarea Franței.

A doua mare mișcare ofensivă franceză, care începe cu războaiele de ofensivă ale marelui revoluționar și-și află continuarea în marelui Napoleon, a avut din nou ca rezultat o serie de coalițiuni cari și-au terminat opera la 1814 și 1815, pe câmpiile de bătae franceze și la Waterloo, și rezultatele lor au fost pecetluite în pacea dela Viena, din 1815.

Franța a fost unul dintre culburile de neliniște europene, care au ca rezultat mari coalițiuni de Puteri. Al doilea a fost Suedia a cărei putere a crescut în urma războiului de 30 de ani. Contra acesteia s'au ridicat cele două războaie nordice în care dela 1657—1661 și dela 1700 până la 1725, statele și mai cu seamă ale estului european înfrâng preponderanța imperiului scandinav, care scade la o putere de rangul al treilea.

Dacă spațiul în care s'a petrecut războaiele nordice a fost relativ limitat, din contra marile războaie îndreptate contra Franței au fost războaie mondiale. Nu numai Belgia, Rhinul și Lombardia, și în războaiele napoleonice și centrul Germaniei și chiar Polonia au fost teatru de luptă, ci s'au dat bătălii și în Spania și Italia inferioară, în marea Mediterană, peste mări în America de nord și în India.

Rezultatul acestor lupte colosale a fost mai întâi respingerea înapoi a Puterii, contra căreia s'au îndreptat cu toții, și apoi avântul unor state noi cari stăuseră pe planul al doilea.

Anglia care câștigă Canada, India și Colonia Capo, eși din acest război ca primă Putere maritimă, colonială și comercială. Prusia și Rusia își disputară intrarea în cercul marilor puteri continentale, alături de Franța și Austria.

O nouă operă românească.

„Copilul haiducilor” de D. Andreescu-Iași.

Din București se anunță:

... La moartea boerului Negri, Codreanu, singura sa creștinăsoasă fuge în codru, unde făcându-se haiduc, crește un copil al lui Negri, căruia boerul Canta îi orânduise încredințarea.

Mai târziu Sorin, copilul lui Negri, vădit secret, și înțeleptul face ca tocmai el să ucidă pe Canta, care furat de haiducii făcuse boerul Negri, și o duse în codru spre a o sili să-l încredințeze. Sorin răpune și este iubit de Irina, însă ea nu vrea să stea în codru. El însuși o aduce la tatăl său, boer Neculcea.

... Irina, fiindu-i dor de Irina, pleacă la țarg, unde află că capul său este pus la preț. Sorin se dă prin, este condamnat, însă Irina îl vede de bărbat și astfel îl scapă de la moarte. Părinții ei o iertă, și cu toate că însuși

Vodă a eunosat-o, tatăl său nu vrea de ginere un haiduc.

Vodă, căruia Codreanu, tatăl adoptiv a lui Sorin, îi spusese tot secretul, spune lui Sorin că vitejii se luptă la hotare nu în codru; și cum tătarii năvăliseră în țară, Sorin lasă pe Irina și pleacă la luptă.

Irina se duce la mănăstire, unde Sorin o regăsește, și unde Vodă în fața tuturor boerilor îl recunoaște de fiul lui Negri, și-l face mare hatman peste toată oștrea sa.

Acest subiect a fost învăluit într'o haină muzicală de către compozitorul Andreescu-Iași; compozitorul Enescu a făcut lectura partiției, care deși foarte complicată, totuși cuprinde destuși tema muzicală națională. Așteptăm montarea acestei opere.

Armatele străine în Europa.

— Lancierii din Bengal —

Reproducem din ziare, următoarele rânduri asupra sosirii unor lăncieri din Bengoie, în Marsilia.

Nouă oare dimineața. Automobilele cari au adus Statele majoare engleze, — stau alinate cu motorul sfârșind, așteaptă ordine să plece. Vasele sunt colo, imobile pe calmul apei. Au sosit în amurg. Ele sunt frumoși steamers — unii atingând 7000 tone, cari poartă numele orașelor indiene. Sikhsii și Gurcasii, au salutat pământul francez cu strigăte sălbătece, nesfârșite cari s'au ridicat toate de odată ca un cântec. Începe scoborârea indienilor.

Cheul unde sosesc căruțele și camioanele automobile, cheul se umple ca prin farmec de o înălțime de diavoli bruni carefați cu turbane în formă de inel și fulcuri roșii, cari se interpelează, răd ca nebunii și dansează pe plată

spre a se încălzi. Te crezi la Delhi, în plin Durbar, sau în bazarele din piața Benares. Toate obiectele cari în dreptul internațional constituie contrabanda de războiu absolută sunt duse pe cheu de unde sunt repede transportate spre hangare: carabine, (un om duce vre-o trei s'au patru) saci de orez, lăzi cu cartușe pe cari sunt scrise cifre misterele, saci de grâu, de porumb, de orez, sare, mantale lungi, mantale de culoare deschisă, tutun, plăpumi, corturi, saci de goor (un fel de prajitură cu rom, foarte gustată de indieni), și mai știu eu ce? Ah! Da. Army transport carts. Căruțele cu două roți transportă totul. A. T. Carts pleacă în convoiuri în Marsilia, spre a desesera pe conducătorii de tramwaye.

O șuerătură. Apar cai. Ei ating cheul. Ajunși pe pământ, privesc în jurul lor cu ochii lor frumoși neliniștiți, sar și, înălțându-și repede de vocea oamenilor, merg inteligent să se orinduiască dealungul șorei care împreună-iasc locu unde vor fi închiși; în plin cheu, în grajdul improvizat în aer liber.

Toți sunt aproape la fel; anume magnifice. După cinci săptămâni de reținere, grație îngheterilor continue, numărul bolnavilor nu atinge cifra de trei la mie. Cei câțiva francezi cari sunt de față declară că e un miracol de a fi adus dela celalt capăt al lumii escadroane în starea această.

Oara unu. Oșterii se urcă pe bord pentru lunch. Indienii așezați cerc, mânăncă prăjituri străni făcute din făină coaptă prost.

Două lucruri lovesc când priviți pe oamenii aceștia: mai întâi, admirabila puritate a liniilor feței lor; ei nu sunt decât simpli țărani, dar toți au în aer de demnităte, de mândrie, de noblețe, care impresionează. Apoi: extrama slăbiciune a picioarelor lor, adevărate chibrituri. Ei poartă Rakhi-uri britanice. Armele lăncierilor din Bengal sunt, în afară de lancea de bambu, un pumnal, o carabină, o sabie. Lăncile sunt îndreptate către cer. Se aud clopotele. Reînsope debarcarea. Un foarte tânăr locotenent englez vorbește cu un ofițer

Ultimul apendice al acestei epoci răboinice este războiul Crimei, în care Anglia, Franța și Turcia, la care s'a alăturat și Sardinia, au încercat să înfrângă preponderanța Rusiei în Orient. Sc.

Distincții și avansamente în armata comună.

Monitorul oastei Nr. 20, apărut alături, publică între altele următoarele distincțiuni conferite ofițerilor și soldaților români:

Ordinul coroana de feră cl. III cu decorația de războiu drept recunoștință pentru ținută vitează și plină de succes în fața dușmanului majorului **Constantin Cujman** dela regimentul reg. ung. de gloțiși pedestri 28.

Crucea militară pentru merite cl. III cu decorația de războiu ca recunoștință pentru ținută vitejească în fața dușmanului: căpitanului **A. Dan de Apșa** și locotenentului **Pavel Seracin** din reg. de inf. 37, căpitanului **Iosif Blănar** din reg. de inf. 46.

Crucea de argint pentru merite cu decorația de războiu (Signum laudis) pentru vitejia dovedită în fața dușmanului au fost distincți: majorul **R. Tarnavski** din reg. 56, locotenentul **Virgil Cernea** și sublocotenentii **I. r. Iuliu Elecheșiu** și **Michail Popa** din reg. de inf. 37.

Crucea de argint pentru merite cu decorația de războiu (Signum laudis) pentru vitejia dovedită în fața dușmanului au fost distincți: majorul **Victor Secian** din reg. de inf. 26, sergentului major **Petru Maxian**, caporalului **Ioan Drahaș** și inf. **Michail Bucica** din reg. 72 de inf.

Medalia de argint pentru vitejia cl. I s'a conferit sergentului major **Victor Secian** din reg. de inf. 26, sergentului major **Petru Maxian**, caporalului **Ioan Drahaș** și inf. **Michail Bucica** din reg. 72 de inf.

Au fost înaintați:

La gradul de căpitan **I. r.** la infanterie locotenentul **I. r. Alexandru Ioanovici** de Pogănești.

La gradul de locotenent **I. r.** la infanterie sublocotenentii **I. r. Constantin Handraș** reg. 64 și **Ștefan Moldovan** jun. reg. de inf. 23.

La gradul de sublocotenent **I. r.** la infanterie, aspiranții de ofițeri: **Ioan Sfarlea** (63), **Dr. Coriolan Bohătel** (5), **Ștefan Vuzdugan** (2), **Alexandru Pop** (83), **Gheorghe Tarcea** (63), **Nicolae Drubina** (63), **Tiberiu Neda** (64), **Iosif Aron** (64) și **George Balnojan** (96).

La gradul de căpitan **I. r.** la arma artileriei locotenentul **I. r. A. Herascey** de Herascey la reg. de obuziere 9.

La gradul de locot. **I. r.** la artilerie, sublocotenentul **Orest Luția** la reg. de art. de câmp 32.

La gradul de sublocot. **I. r.** aspirantul de ofițer **Petru Popovici** la reg. de art. de cetate 2.

Activitatea Ligii italo-române. Din Roma se anunță:

Liga italo-română a hotărât ținerea la Roma a unui șir de conferințe de propagandă menite să slujească scopurilor politice economice și intelectuale pentru cari Liga s'a înființat.

Cea dintâi conferință o va ține marele istoric și arheolog **Ettore Pais**, profesor de antichități grecești și romane la Universitatea din Neapoli care va vorbi despre »obârșia etnică comună a celor două națiuni latine«.

Vor fi apoi invitate mai multe personalități din Italia și România să vorbească asupra diferitelor subiecte în legătură cu scopurile urmărite de Ligă.

Indian, un colos care are un cap de toată frumusețea: ochi adânci, dinți strălucitori și o nobilă barbă albă pe care a vopsit-o cu două linii negre de-a lungul ei și cu una de-a curmezișul. E înfricoșător.

Ora șapte. Un autobus de pe linia N. (Gobelius-Vost Chav) peretă trece în grabă, în hangarul **Army Service Corps**, lângă lăcele de prăjituri, cânta un fonograf. Soldații fac cerc și cântă în refren: toate romanțele din muzic-halls...

Lucrul reîncepe noaptea în șeratul și răsuflarea mașinilor, în lumina slabă a lămpilor cari proiectează pe chel siluetele mărite ale oamenilor, populând umbrele nocturne cu fantome cari dansează și vizuini fantastice. O brumă ușoară cade asupra apelor liniștite, adormite. E frig. În depărtare, **Notre-Dame de la Garde**, în vârful unei coline, se mai desenează pe un nor. Dar cât de departe suntem de Franța. Sun-

D. Doctor Istrati va fi invitat să ție o conferință.

Pe lângă aceasta, comitetul executiv al Ligii italo-române a hotărât ca pe cheltuiala Ligii să se publice și să se răspândească în toată Italia broșuri prin cari să se lămurească opinia publică italiană asupra condițiilor și năzuințelor neamului românesc, ca și asupra problemelor naționale, cari fac ca în acest ceas istoric interesele Italiei să fie așa de stâns legate de interesele României.

Societățile miniere franceze și vitezele pace. Din Berlin se anunță: Societățile miniere franceze cer printr'un manifest, ca pacea care se va încheia să fie făcută pe baze solide, ca să fie durabilă. Manifestul mai cere încetarea sistemului de tratate secrete, respectarea naționalităților, limitarea înarmărilor și instituirea unui tribunal arbitrar internațional.

Conferință comună. Biroul telegrafic ungar anunță din Budapesta: Miniștrii austriaci **Georgi** și **Schuster** au sosit ieri la Budapesta. Azi dimineață au mai sosit apoi d-nii **Stürgk**, **Engel**, **Schenker** cu referenții lor de rezort. Azi înainte de amiază a avut loc o conferință comună între miniștrii austriaci și cei ungari, la care au luat parte și referenții de rezort.

Miniștrii austriaci se vor reîntoarce mâine la Viena.

Presă rusă amenință Italia. Din Berlin se anunță:

Ziarele rusești continuă să amenințe Italia prezicându-i dezluzii și pierderea tuturor drepturilor ei în Adriatică dacă Italia nu declară imediat războiul Austriei.

Presă italiană e foarte nemulțumită de aceste atacuri și »Giornale d'Italia« scrie: ar trebui să nu se uite la Petersburg că dacă Parisul a fost salvat, această se datorește mai mult neutralității italiene decât armatei franceze căci neutralitatea italiană a permis aliaților să îndrepte toate forțele contra germanilor. Joffre cu tot curajul său n'ar fi putut face nimic dacă ar fi trebuit să trimească trupe și la granița italiană. Aliații nu trebuie să uite aceasta.

Pretențiunile Japoniei față de China. Conform unei telegramme, pe care ziarul »Ruskoje Slovo« o primește din Peking, Japonia și-a manifestat față de China următoarele pretențiuni: Prolungirea pe 99 de ani a tratatului referitor la cesiunea orașelor **Dalay** și **Port-Artur**; prelungirea pe termen nedeterminat a tratatului despre calea ferată manciuriană; libertatea comerțului japonez în China; dreptul de a-și putea Japoniezii câștiga imobile în Manciuria de est și în Mongolia, în această zonă de interese exclusiv japoneze; concesiile pe termen nedeterminat pentru zidiri de linii ferate și altele în provincia Schantung; încredințarea ofițerilor japonezi cu instrucția armatei de pe uscat și a marinei chineze; numirea de consilieri japonezi în minișterii chinezești, și anume: în ministeriul de finanțe, de justiție și comunicație și în fine introducerea limbii japoneze în școlile, în cari se predau limbile străine.

Pentru răniții din Turda

— Continuare. —

Pentru soldații răniți ce se află în spitalele din Turda am mai primit:

Doșara **Vica Clanu Făget** a trimis 80 cămeși, 26 pantaloni de pânză 4 lepedee, 9 ștergare, 14 per. obiele, lista contribuenților nu a fost aceluș.

Doșara **Virginia Florian** din Sallcea a trimis 7 cămeși și 7 pantaloni de pânză, fără a indica numele contribuenților.

Maria Ignat soție de preot din Petridul de mijloc a trimis 47 bucăți albături fără indicarea contribuenților.

Ștefan Mezel preot în Petridul de sus și soția a trimis 52 cămeși, 39 pantaloni de pânză, 2 lepedee 3 merindari, 1 ștergar, lista contribuenților nu a trimis-o.

Ioan Nicoară preot în Sind și fca sa **Augusta Nicoară** a trimis 21 cămeși, 8 păr. pantaloni de pânză, 8 ștergare, 3 fețe de perini, 9 metri de pânză, 2 lepedee, 1 per. obiele, fără lista contribuenților.

D-na Claudia Moldovan din Crăciunel a trimis 47 cămeși și 34 pantaloni de pânză, 1 păr. cioareci, 5 ștergare, 18 păr. obiele, 2 lepedee, fără a indica numele contribuenților.

Basil Călugăru preot Crăciunel a trimis 10 cămeși, 8 păr. pant de pânză, 1 lepedeu 1 ștergar, fără a indica numele contribuenților.

George Mureșanu preot Harastas trimis 8 cămeși, 5 p. pantaloni de pânză, 5 lepedee, 6 ștergare, 8 p. obiele, 26 metri de pânză, fără indicarea contribuenților.

Familia Maior din chimiteinic trimis un pachet cu câteva lucruri pentru răniți.

Din comuna **Petridul de jos** a trimis părintele **Adrian Costin** 19 cămeși, 13 pantaloni de pânză, 3 ștergare, 3 merindari și 3 coroane dela următorii: **Nicolae Balica** cantor, **Ioan Parv** boni, **Vasiliu Popa** a Ursului, **Ștefan Todea**, **Ioan Anca** a I. Iosif, **Pantilimon Onis**, **Ștefan Anca** a Mariuchii, **Emilia Parv** n. Roca, **Martiri Todea** n. Balinț, **Maria** văd. I. v. Parv, **Ioan Parv** a I. Simion, **Vasiliu Onis** a Nastasiei, **Vasiliu Parv** a I. Mihaila, **Elena Alica** n. Oprea, **Vasiliu Niculicu** a I. Ioan, soția I. **Jacob Baciu**, văd. **Ana Balinț** n. Rusu, **Vasiliu Moldovan** a I. Simion, **Vasiliu Anca** a I. Ștefan, **Vasiliu Maris**, **Elena Balinț** n. Popoviciu, **Vasiliu Belu** învăț. în penz.

Din **Turda** s-a colectat prin doamna **Lucreția Mureșanu** și doșara **Eugenia Mesarosu** suma de 57 cor. 70 fl. 2 cearceafuri, 63 cămeși, 42 păr. pantaloni de pânză, 23 ștergare, 3 lepedee, 27 batite, 18 p. ciorapi 3 p. obiele dela următorii: **Juliu și Rozalia Halduc**, **Mihailă Crișan**, **Simion Andreica**, **Juonas German**, **Ana Zehan**, **Mihailă Pălăcean**, **Victoria Rigmar**, **Susana Sandru**, **Ana Zehan**, **Maria Tocaci**, **Ana Andreica** m. Borza, **Ioan Săcul**, **Faur Timu**, **Maria Turdean**, **Anton Crișan**, **Manoilă Zehan**, **Julina Bocu**, **Ioan Chis**, **Mihailă Tocaci**, **Maria Giurgiu**, **Susana Felezeu**, dna **Catarig**, **Ileana Bonda**, **Trian Rațiu**, **Anica Desmirean**, **Ilie Dejan**, **Filon Rațiu**, **Ileana Faur**, **Ilarie Rațiu**, **Jacob Rațiu**, **Gligor Rațiu**, **Ioan Ieac**, **Vasile Botosiu**, **Susana Crișan**, **Maria Todea**, **Ana German**, **Maria Marc**, **Ileana Socoa**, **Ileana Felezeu Irimie**, **Ana Tocaci**, **Lina Duca**, **Anica Crișan**, **Ioan Certes**, **Mitru Lupu**, **Maria Fodorean**, **Maria Bonda**, **Ioan Andreica** lui **Simion**, **Vasile Sandean**, **Peana Zehan**, **Petrea Felezeu** bătrânu, **Paraschiva Pop** lui **Ioan**, **Ana Nicolici** lui **Ioachim**, **Ana Ghib**, **Nicolae Lazar** **Nicolae Lazar** tinăru, **Vasile György**, **Iuonas Aspris**, **Ileana Cordoșiu**, **Filon Balașiu**, **Susana Negrea**, **Simion Felezeu**, **Ioan Mureșanu**, **Ileana Moldovan**, **Sia Moldovan**, **Ileana Stan**, **Maria Urcan** lui **Iosif**, **Simion Moldovan**, **Crucea Felezeu**, **Ioan Bogdan**, văd. **Ileana Boc**, **Lilittia Coltor**, **Susana Pușcașiu**, **Ileana** lui **Ioan Clortea**, **Anica Copil**, **Samoila Rogozan**, **Ioan Crișan**, **Aurelia Bologa**, **Nicolae Rogozan**, dna **Veturia Stanciu**, **Aurelia Bedelean** învățătoare, **Maria Chis**, **Ana Chis**, **Lucreția Mureșanu** protopopeasă, **Ecaterina Dr. Moldovan**, **Eugenia Mesarosu** și **Ludovica Roșca**.

Primească generosul donator cele mai călduroase mulțumite.

Chemarea sub steag a ofițerilor bulgari de rezervă. Ministerul de război bulgar a dat o ordonanță conform căreia toți ofițerii bulgari în rezervă sunt chemați sub steag cu ziua de 5/18 Februarie a. c. Presă bulgară autorizată însă nu crede, că această dispoziție ar sta în legătură cu unele pregătiri ale bulgarilor. Ea comentează ordonanța spunând, că această chemare s'a făcut avându-se în vedere experiențele câștigate în decursul războiului balcanic, experiențe cari vor trebui comunicate ofițerilor în rezervă.

Din Pola ni se scrie: Vă fac cunoscut cum că submarinul inimic cu numele 5 ce a fost scufundat în Pola visavi de **Ponta Cristo** în 24/XII a fost ridicat și în prima februarie a fost băgat în doc, acum e în reparație, dară până a fi gătat probabil se va termina reșelul, turnul e găurit. Mașinile electrice de asemenea trebuie schimbate și acumulatele. În submarin s'au găsit două cadavre: a unui ofițer și a unui subofițer. **G. C.**

Umor Englez. Un caz caracteristic de duritate engleză istorisește ziarul »Züricher Zeitung«, vorbind despre inima împetrită a unei dame din societatea înaltă engleză. Cazul s'a întâmplat într'un sanatoriu, de tuberculoză, unde discutau pe terasă mai multe dame atinse de îngrozitoarea boală. O fetiță germană începuse să citească o scri-soare, pe care o primise dela logodnicul său și în care acesta îi descria în colorii vii un asalt. Descrierea a impresionat atât de mult pe damele pre-

Reuniunea femeilor române din Turda.
Lucreția Mureșanu presidentă.
Dr. Augustin Rațiu secretar.

ȘTIRI.

— 28 Ianuarie v. 1915.

Principalele Wied pe frontul din Carpați. Din Berlin se anunță: Fostul domnitor al Albaniei, principele de Wied, luptă contra Rușilor din Carpați.

zente. Încât multe din ele, fără deosebire de naționalitate, căci erau acolo franțuzoaice, italice, nemțoaice, austriace etc. au început a plânge. Numai o englezoaică — bolnavă și dansa — a dat pe nepăsătoare observând ironic: »Îmi pare rău că nu pot eterniza cu codacul (mașină mică de fotografiat) mea aceasta scenă, fotografându-o. Zău, e o scenă admirabilă!»

25 de zile sub ruina. Din Avezzano se anunță: Luni la Palermo, soldații au scos de sub dărâmturile provocate de cutremur pe numitul **Michele Calolo** în vârstă de 33 ani și care a stat îngropat sub ruine dela 13 Ianuarie st. n. fără hrană trăind numai cu apă. Calolo era sănătos. Transportat în automobil la Avezzano s'a coborât fără ajutor.

Pierderi de ofițeri Englezi. Se telegrafează din Berlin că din listele publicate până acum reiese că până la 15 Dec. ar fi rămas asupra pierderilor suferite de englezi pe câmpul de luptă: 8 generali, 29 coloneli, 103 locotenenți-coloneli și maiori, 356 căpitani (de infanterie și cavalerie), 657 locotenenți. În afară de acestea ar fi răniți: 7 generali. 66 coloneli, 183 locotenenți-coloneli și maiori, 619 căpitani și 350 ofițeri inferiori și următorii dispăruți sau prizoneri: 13 coloneli, 36 locotenenți-coloneli și maiori și 316 ofițeri inferiori.

Soldat român mort. Dela comandamentul honvezimei din Brașov primim știri, că glotășul **Dumitru Tătar** a încetat din viață alături în spitalul militar din loc în urma unei răni grele. El va fi înmormântat mâine, Joi, după amiază la orele 1 și 1/2, din casa rece a spitalului militar în cimitirul gr. or. din Brașov vechiu. Odihnească în pace

Daruri. Pentru văduve și orfani s'au mai făcut la magistratul orașului următoarele daruri: Dela bateria de marș a regimentului de artilerie de câmp Nru 34 în amintirea sublocot. **Ianesh** 100 cor. Dela **Iohanna Birlheimer** 10 cor. Pentru aceste daruri mulțumește magistratul orașaneș.

Apollo-B'n. Program pentru Joi în 11 și Vineri în 12 Febr. Serată **Nordiek**: »Păcatele părinților« tablou dramatic din viață în 2 acte. **Bavaria** de sus După natură, »Dama a patra« Comedie amuzantă în 2 acte. În rolul principal **Carl Alstrupp**. »Fumatul este oprit« (Umor), »Pe viață și pe moarte« Dramă emoționantă în 2 acte.

Fotografii pentru pașaport în Germania și România se execută în modul oficial prescriis în atelierul **Lang** din Strada Porții 52 în timp de 24 oare. 8—10

Pentru sărmanul Ioan Uliciu.

În urma apelului nostru făcut pentru soldatul român **Ioan Uliciu**, căruia i s'au amputat ambele picioare, am mai primit următoarele contribuții:

Transport din nrul trecut 565 c. 40 f.

- I. A. . . . . 3 »
- Dr. Eugen Sămpeteanu . . . . . 2 »
- Octavian Simion . . . . . 2 »
- Elevele din clasa 3 primară de fetițe din Groaveri au strâns câți-va bani, ca să facă d-lui Inv. Grigorie Popescu un cadou de ziua sa. La sfatul bunului lor învățător, elevele au hotărât să dea banii adunați pentru sărmanul Uliciu. Astăzi s'au prezentat în locul redacției noastre sub conducerea d-lui Gr. Popescu elevele **Valentina Bădițolu**, **Elena Pulu** și **Maria Jinga** și ne-au dat banii strâși în suma de . . . . . 6 c.
- Tot din acest prilej d-l Inv. Grigorie Popescu a contribuit . . . . . 4 »

Laolaltă 582 c. 40 f.

Proprietar:
Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp.
Redactor responsabil: **Ioan Lacea.**

Lemne de fag prima pentru ars

din pădurea proprie, cu vagonu sau cu stinjinul duse acasă, sunt de vânzare la

Bajko Barabás
Brașov Strada gărei Nr. 45
Depourile »Albina«.